

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВКП З ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий контроль» для студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансово-економічних дисциплін **Н.В. Євдокимова**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово-економічних дисциплін (Протокол №1 від 30 серпня 2021 року)

Завідувач кафедри фінансово-економічних дисциплін,
кандидат економічних наук _____ Н. В. Євдокимова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки
		2-й
Семестр		
4-й		
Загальна кількість годин – 90 годин		Лекції
		24 год.
Тижневих годин для денної форми навчання аудиторних 4 семестр – 3 год.		Практичні
		27 год.
	Самостійна робота	
	39 год.	
	Індивідуальні завдання:	
	–	
	Вид контролю:	
	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Основною метою курсу є: формування системи теоретично-практичних знань і практичних навичок з контрольно-ревізійної роботи, методики організації та проведення контролю бюджетних установ та суб'єктів підприємницької діяльності.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів комплексного наукового підходу до системного опанування змісту, функцій, організаційних засад державного економічного контролю, методики контрольно-перевірочної роботи різних суб'єктів господарювання..

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

- ознайомитися і засвоїти термінологію;
- оволодіти системою теоретичних, методичних та практичних знань;
- вивчити і оволодіти методикою організації планування та проведення ревізій та перевірок на підприємствах;
- ознайомитися з напрямками співпраці між державними контролюючими органами та правоохоронними органами

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2.3.2. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері фіскального, монетарного регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК 10. Здатність визначати, обгрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та підвищувати свою професійну підготовку.

2.4. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

ПР 07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 24 год. – лекції, 27 год. – практичні заняття, 39 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Фінансовий контроль» завершується усним заліком.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Організація та види контролю

Тема 1. ЕВОЛЮЦІЯ КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ. (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 1. Ретроспектива контролю від Стародавнього світу до Новітнього часу. Державний контроль та аудит у Російській імперії. Становлення системи державного фінансового контролю за часів СРСР. Трансформація системи контролю державних фінансів в Україні після здобуття незалежності

Практичне заняття 1...

Тема 2. Сутність та завдання державного фінансового контролю (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 2. Сутність та завдання державного фінансового контролю. Предмет та об'єкти державного фінансового контролю. Види, методи та форми державного фінансового контролю.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення та використання досвіду міжнародних інституцій (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 3. Законодавче підґрунтя здійснення державного фінансового контролю. Досвід міжнародних організацій з питань фінансового контролю та представництво України в них

Практичне заняття 3.

Тема 4. Взаємодія контролюючих органів держави (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 4. Взаємодія суб'єктів державного фінансового контролю та державних органів окремих фінансових повноважень. Співпраця між суб'єктами державного фінансового контролю. Координація діяльності суб'єктів державного фінансового контролю з державними органами окремих фінансових повноважень. Роль правоохоронних органів у заходах з державного фінансового контролю та їх взаємодія

з суб'єктами державного фінансового контролю. Законодавче підґрунтя взаємовідносин суб'єктів державного фінансового контролю та державного внутрішнього фінансового контролю з правоохоронними органами. Призначення, організація та проведення взаємодії між органом

державного фінансового контролю та правоохоронними органами. Особливості проведення ревізії Державною фінансовою інспекцією України за зверненням правоохоронного органу.

Практичне заняття 4.

Тема 5. Узагальнення та реалізація результатів контрольних заходів (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 5 Документування контрольних заходів та їх результатів. Вимоги до оформлення результатів контрольних заходів. Реалізація результатів контрольних заходів .

Практичне заняття 5.

Модульна контрольна робота №1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 Контроль і ревізія діяльності підприємства

Тема 6. Державна фінансова інспекція (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 6. Етапи становлення Державної фінансової інспекції України. Механізм складання і затвердження планів контрольної-ревізійної роботи Держфінінспекції. Методи проведення Державною фінансовою інспекцією фінансового контролю застосування зустрічних звірок. Діяльність органів Державної фінансової інспекції у складі ревізійних комісій господарських організацій, у яких корпоративні права держави перевищують 50 відсотків статутного капіталу. Заходи впливу Державної фінансової інспекції під час здійснення контролю та за його результатами.

Практичне заняття 6.

Тема 7. Рахункова палата України (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 7. 5.1. Розвиток та формування контрольної діяльності Рахункової палати. Порядок організації та методи і напрямки контролю Рахункової палати. Методологічний інструментарій контрольної-ревізійної діяльності Рахункової палати. Повноваження за результатами контрольної діяльності Рахункової палати.

Практичне заняття 7.

Тема 8. Державне Казначейство України (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 8. 6.1. Загальний механізм контролю Казначейства України. Застосування контрольного механізму Казначейством України. Контроль у процесі обслуговування державного бюджету за видатками, операціями з надання кредитів за рахунок коштів державного бюджету та з погашення державного боргу. Здійснення контролю під час взяття бюджетних зобов'язань розпорядниками і одержувачами коштів державного та місцевих бюджетів. Контроль у процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Зупинення операцій із бюджетними коштами. Контроль у сфері закупівель.

Практичне заняття 8.

Тема 9. Державна податкова служба (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 9. Система органів контролю державної податкової політики. Організація проведення перевірок установами державної Податкової служби. Порядок застосування фінансових санкцій та стягнення податкової заборгованості. Оскарження рішень податкової адміністрації.

Практичне заняття 9.

Тема 10. Національний Банк України (лек. 2 год., пр. 2 год.)

Лекція 10. Статус і значення Національного банку у грошово-кредитних стосунках України. Структура Національного банку України та його управління. Функції та операції Національного банку України. Контроль за дотриманням комерційними банками економічних нормативів. Перевірка правильності здійснення операцій з готівкою підприємствами, організаціями, закладами.

Практичне заняття 10.

Тема 11. Державний внутрішній фінансовий контроль (лек. 2 год., пр. 1 год.)

Лекція 11. Суть та понятійна база державного внутрішнього фінансового контролю. Аналіз системи державного внутрішнього фінансового контролю. Напрями та основні етапи розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.

Тема 12. Діяльність інших державних і недержавних Органів у сфері фінансового контролю (лек. 2 год., пр. 1 год.)

Лекція 12. Митний контроль в Україні та його характеристика. Контрольна діяльність Антимонопольного комітету України. Контрольні функції Фонду державного майна України і його регіональних представництв. Організація державного контролю за формуванням цін в Україні та якістю товарів, продукції (робіт, послуг). Контрольні функції апарату Президента України. Парламентський контроль за державними і місцевими фінансовими ресурсами. Застосування громадського контролю. Контроль у сфері соціального страхування. Державний фінансовий контроль за цінними паперами і фондовим ринком .

Практичне заняття 11.

Модульна контрольна робота №2

Залік 1 год.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №1 Організація та види контролю	
1	Еволюція контролю державних фінансів	2
2	Сутність та завдання державного фінансового контролю	2
3	Нормативно-правове забезпечення та використання досвіду міжнародних інституцій	2
4	Взаємодія контролюючих органів держави	2
5	Узагальнення та реалізація результатів контрольних заходів	2
6	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2
	Змістовий модуль №2 Контроль і ревізія діяльності підприємства	
7	Державна фінансова інспекція	2
8	Рахункова палата України	2
9	Державне Казначейство України	2
10	Державна податкова служба	2
11	Національний Банк України	2
12	Державний внутрішній фінансовий контроль та діяльність інших державних і недержавних органів у сфері фінансового контролю	2
13	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2
	Разом	26

6. Теми лабораторних занять

не передбачені навчальним планом

7. Теми семінарських занять

не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів: підготовка до аудиторних занять (лекцій та практичних занять); вивчення законодавчих та нормативних актів України; завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу; відвідування консультацій (індивідуальних та групових); написання рефератів. Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники). Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль №1 Організація та види контролю	
1	Еволюція контролю державних фінансів	2
2	Сутність та завдання державного фінансового контролю	2
3	Нормативно-правове забезпечення та використання досвіду міжнародних інституцій	2
4	Взаємодія контролюючих органів держави	2
5	Узагальнення та реалізація результатів контрольних заходів	3
	Змістовий модуль №2 Контроль і ревізія діяльності підприємства	
7.	Державна фінансова інспекція	4
8.	Рахункова палата України	4
9.	Державне Казначейство України	4
10.	Державна податкова служба	4
11.	Національний Банк України	4
12.	Державний внутрішній фінансовий контроль та діяльність інших державних і недержавних органів у сфері фінансового контролю	4
13.	Державна фінансова інспекція	4
	Разом	39

9. Індивідуальні завдання
не передбачені навчальним планом

10. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом інформації:

Словесні методи		
Лекція	Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета	Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне
Пояснення	Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства	Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо
Розповідь	Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)	Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент

Бесіда	Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей	Застосовується на лекціях, практичних заняттях
Евристична бесіда	Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер	
Інструктаж	Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу	Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання, заповнення первинних документів та форм звітності тощо
Наочні методи		
Спостереження	Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)	Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики
Ілюстрація, демонстрація	Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді	Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо
Практичні методи		
Вправа	Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах	Застосовують на практичних заняттях
Тренувальна вправа	Виконуються за певним зразком, інструкцією	
Тести	Виконуються самостійно	

- **за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- **за ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- **за ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Фінансовий контроль» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня

знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: письмова модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна «Контроль і роевізія» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. В 4 семестрі: перший змістовий модуль – **35 балів**, другий ЗМ – **45 балів**.

Підсумковою формою контролю є залік (максимальна кількість балів – **20**). На залік виносяться вузлові питання, типові завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Поточний контроль

4 семестр

Максимальна кількість балів за роботу на практичному занятті – 5 балів.

Поточне тестування та самостійна робота														залік
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	Мкр1	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Мкр2	
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	10		
35						45						20		
100														

Мінімальний допусковий бал – **35**.

Система отримання балів накопичувальна.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	X	Незадовільно без можливості повторного складання

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Модуль включає бали за поточну роботу Студента на лекційних та практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання практичних робіт та модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань та/або платформи Колаборатор.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях та під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

13. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- бланки документації;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

14. Рекомендована література

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010. № 2456-VI.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2456-17>
2. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. [для студ.вищ. навч. закл.] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий — К.:Центр учбової літератури, 2009. — 424 с.
3. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні: навчальний посібник / М. Б. Гупаловська, С. Л. Коваль, В. М. Русін, І. П. Сидор, Б. С. Шулюк; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль: Вектор, 2018. 221 с.
4. Іванова І. М. Державний фінансовий контроль. Парадигми розвитку : монографія. К. : Академвидав, 2010. 168 с.
5. Максимова В.Ф. Організація державного фінансового контролю: Навчальний посібник. –Одеса: ОНЕУ, 2012. – 276 с.
6. Романченко Ю. О. Фінансовий контроль в бюджетних та фінансових установах : [навчальний посібник] / Ю. О. Романченко, Л. О. Дорогань-Писаренко, Я. С. Аранчій. – Полтава : ФОП Крюков, 2014. - 345 с.
7. Слободяник Ю. Б. Формування системи державного аудиту в Україні [Текст]: монографія / Ю. Б. Слободяник. – Суми : ФОП Наталуха А.С., 2014. – 321 с.
8. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : Навчальний посібник /А. В. Хмельков. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 549 с.
9. Офіційний сайт НБУ Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
10. Офіційний сайт Державної податкової служби України Режим доступу: <https://tax.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державного казначейської служби України Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
12. Офіційний сайт Державної фінансової інспекції Режим доступу: <https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id68/functions>
13. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України Режим доступу: <https://dasu.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної служби з питань праці України Режим доступу: <https://dsp.gov.ua>

15. Офіційний сайт Рахункової палати України Режим доступу:
<https://rp.gov.ua/home/>